

Dokument na schôdzu

B8-0265/2018 }
B8-0266/2018 }
B8-0267/2018 }
B8-0269/2018 }
B8-0270/2018 }
B8-0271/2018 } RC1

30.5.2018

SPOLOČNÝ NÁVRH UZNESENIA

predložený v súlade s článkom 135 ods. 5 a článkom 123 ods. 4 rokovacieho poriadku,

ktorý nahrádza tieto návrhy uznesenia:

B8-0265/2018 (ECR)
B8-0266/2018 (Verts/ALE)
B8-0267/2018 (S&D)
B8-0269/2018 (PPE)
B8-0270/2018 (GUE/NGL)
B8-0271/2018 (ALDE)

o Sudáne, najmä o situácii Núry Husajnovej Hammádovej
(2018/2712(RSP))

Cristian Dan Preda, Joachim Zeller, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Pavel Svoboda, Jaromír Štětina, Tomáš Zdechovský, Lefteris Christoforou, Marijana Petir, Tunne Kelam, Csaba Sógor, Laima Liucija Andrikienė, József Nagy, Ivan Štefanec, Eduard Kukan, Roberta Metsola, Jarosław Wałęsa, Lars Adaktusson, Giovanni La Via, Elisabetta Gardini, Željana Zovko, David McAllister, Michaela Šojdrová, Bogdan Brunon Wenta, Adam Szejnfeld, Seán Kelly, Deirdre Clune, Mairead McGuinness, Francis Zammit Dimech, Dubravka Šuica, László Tókéš, Sandra Kalniete, Ivana Maletić, Ivo Belet, Jiří Pospíšil, Andrey Kovatchev, Elmar Brok, Ramona Nicole Mănescu, Inese Vaidere, Esteban González Pons
v mene skupiny PPE

RC\1154694SK.docx

PE621.650v01-00 }
PE621.651v01-00 }
PE621.652v01-00 }
PE621.654v01-00 }
PE621.655v01-00 }
PE621.656v01-00 } RC1

Elena Valenciano, Victor Boștinaru, Soraya Post

v mene skupiny S&D

Charles Tannock, Ruža Tomašić, Jan Zahradil, Valdemar Tomaševski, Jana Žitňanská, Notis Marias, Raffaele Fitto, Monica Macovei, Branislav Škripek, Pirkko Ruohonen-Lerner

v mene skupiny ECR

Urmas Paet, Nedzhmi Ali, Petras Auštrevičius, Beatriz Becerra Basterrechea, Izaskun Bilbao Barandica, Dita Charanzová, Gérard Deprez, Martina Dlabajová, Filiz Hyusmenova, Ivan Jakovčić, Petr Ježek, Ilhan Kyuchyuk, Patricia Lalonde, Valentinas Mazuronis, Louis Michel, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Jozo Radoš, Frédérique Ries, Robert Rochefort, Marietje Schaake, Pavel Telička, Ramon Tremosa i Balcells, Ivo Vajgl, Johannes Cornelis van Baalen, Hilde Vautmans

v mene skupiny ALDE

Maria Heubuch, Bodil Valero, Michèle Rivasi, Judith Sargentini

v mene skupiny Verts/ALE

Miguel Urbán Crespo, Merja Kyllönen, Dimitrios Papadimoulis, Kostadinka Kuneva, Luke Ming Flanagan, Marie-Christine Vergiat, Xabier Benito Ziluaga, Lola Sánchez Caldentey, Estefanía Torres Martínez, Patrick Le Hyaric, Barbara Spinelli

v mene skupiny GUE/NGL

Ignazio Corrao, Fabio Massimo Castaldo, Daniela Aiuto, Aymeric Chauprade

Uznesenie Európskeho parlamentu o Sudáne, najmä o situácii Núry Husajnovej Hammádovej (2018/2712(RSP))

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Sudáne,
 - so zreteľom na Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach z roku 1966, ktorého zmluvnou stranou je od roku 1986 aj Sudánska republika,
 - so zreteľom na Dohovor OSN o právach dieťaťa, ktorého zmluvnou stranou je od roku 1990 aj Sudán,
 - so zreteľom na Všeobecnú deklaráciu ľudských práv z roku 1948,
 - so zreteľom na rezolúciu Valného zhromaždenia OSN z 19. decembra 2016 o manželstvách detí, manželstvách v útľom veku a nútených manželstvách,
 - so zreteľom na Dohovor o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien (CEDAW), ktorý prijalo Valné zhromaždenie OSN v roku 1979, a na Deklaráciu o odstránení násilia páchaného na ženách (DEVAW), ktorú prijalo Valné zhromaždenie OSN v roku 1993,
 - so zreteľom na rezolúciu Valného zhromaždenia OSN č. 62/149 z 18. decembra 2007, ktorú predložila EÚ a ktorá bola opätovne potvrdená v rokoch 2008, 2010, 2012, 2014 a 2016 a v ktorej sa vyzýva na zavedenie moratória na trest smrti,
 - so zreteľom na prvý protokol o právach žien v Afrike pripojený k Africkej charte ľudských práv a práv národov prijatej v roku 1981,
 - so zreteľom na články 16 a 21 Africkej charty o právach a blahobyte dieťaťa, ktorá nadobudla platnosť 29. novembra 1999,
 - so zreteľom na naliehavú žiadosť týkajúcu sa prípadu Núry Husajnovej Hammádovej, ktorú Africký výbor expertov na práva a záujem dieťaťa (ACERWC) 17. mája 2018 zaslal Sudánskej republike,
 - so zreteľom na ústavu Sudánu z roku 2005,
 - so zreteľom na článok 96 (doložka o ľudských právach) Dohody z Cotonou, ktorú sudánska vláda podpísala v roku 2005,
 - so zreteľom na program udržateľného rozvoja do roku 2030,
 - so zreteľom na článok 135 rokovacieho poriadku,
- A. keďže Núru Husajnovú Hammádovú jej rodina donútila k uzavretiu manželstva s Abdurrahmánom Hammádom v čase, keď bola 16-ročným dieťaťom; keďže Núra

RC\1154694SK.docx

PE621.650v01-00 }
PE621.651v01-00 }
PE621.652v01-00 }
PE621.654v01-00 }
PE621.655v01-00 }
PE621.656v01-00 } RC1

vyhlásila, že prvýkrát ju jej manžel znásilnil s pomocou členov svojej rodiny; keďže podľa svedeckej výpovede Núry Husajnovkej ju Abdurrahmán znásilnil 2. mája 2017 s pomocou troch mužov, ktorí ju pritom držali; keďže keď sa ju jej manžel nasledujúci deň pokúsil opäť znásilniť, Núra ho v sebaobrane dobodala na smrť; keďže následné lekárske vyšetrenie preukázalo, že aj Núra sa počas potýčky so svojim manželom zranila;

- B. keďže Núru Husajnovú Hammádovú držali vo väzení v Omdurmane do 29. apríla 2018, keď bola uznaná vinnou zo spáchania trestného činu úkladnej vraždy; keďže Núru Husajnovú Hammádovú, ktorá má v súčasnosti 19 rokov, ústredný trestný súd v Omdurmane odsúdil na trest smrti za zabitie muža, k manželstvu s ktorým ju donútil jej otec; keďže pri vynesení rozsudku si rodina muža zvolila ako zodpovedajúci „trest“ pre Husajnovú trest smrti; keďže proti tomuto rozsudku bolo podané odvolanie;
- C. keďže Úrad vysokého komisára OSN pre ľudské práva zozbieral informácie o tom, že súd Husajnovkej nútené manželstvo, znásilnenie ani ďalšie formy rodovo-motivovaného násilia páchaného na nej nevzal pri vynášaní rozsudku do úvahy ako poľahčujúce okolnosti; keďže expert OSN na popravy bez riadneho konania vyhlásil, že uloženie trestu smrti v prípade, keď existuje jasný dôkaz o sebaobrane, je svojvoľným zabitím;
- D. keďže Sudán je v rebríčku indexu ľudského rozvoja a indexu OSN týkajúceho sa rodovej nerovnosti na 165. mieste zo 188 krajín; keďže Výbor OSN pre práva dieťaťa (CRC) a Výbor OSN pre ľudské práva vyjadrili vážne obavy v súvislosti so situáciou v oblasti ľudských práv žien v Sudáne; keďže právny systém v Sudáne vychádza z islamského práva šaría; keďže dôkazy svedčia o tom, že v prípadoch, keď ženy z politického, kultúrneho a ekonomického hľadiska nie sú rovnocenné s mužmi, sú vystavené rodovo-motivovanému násiliu, a to bez ohľadu na ich vieru, rasu či národnosť;
- E. keďže v sudánskej ústave je stanovené, že „štát chráni ženy pred nespravodlivosťou a presadzuje rovnosť medzi ženami a mužmi“; keďže osobitná zástupkyňa OSN pre sexuálne násilie počas konfliktu Pramila Pattenová po svojej návšteve Sudánu v dňoch 18. – 25. februára 2018 skonštatovala, že v krajine panuje hlboko zakorenená kultúra popierania sexuálneho násilia; keďže nútené manželstvá, znásilnenia medzi manželmi a rodovo motivované násilie sa v Sudáne považujú za bežný jav a všetky tieto formy násilia sú ospravedlňované odvolávaním sa na tradície, kultúru a náboženstvo; keďže ani do dnešného dňa úrad špeciálneho prokurátora nevyšetрил ani jediný prípad sexuálneho násilia počas konfliktov;
- F. keďže mandát Medzinárodného trestného súdu (MTS) na riešenie beztrestnosti v prípade vojnových zločinov, zločinov proti ľudskosti a genocídy zahŕňa aj zverstvá, ktoré ženy bežne zažívajú a medzi ktoré patrí aj široké spektrum sexuálnych a rodovo-motivovaných trestných činov; keďže MTS 4. marca 2009 vydal príkaz na zatknutie prezidenta Sudánskej republiky Umara al-Bašíra v súvislosti s obvinením z týchto piatich zločinov proti ľudskosti: vražda, vyhladzovanie, nútený presun, mučenie a znásilnenie;
- G. keďže sa začala celosvetová kampaň s názvom Spravodlivosť pre Núru Husajnovú Hammádovú, ktorej cieľom je zrušenie trestu smrti; keďže v máji 2018 mala petícia s názvom Spravodlivosť pre Núru Husajnovú Hammádovú zozbieraných takmer milión

RC\1154694SK.docx

PE621.650v01-00 }
PE621.651v01-00 }
PE621.652v01-00 }
PE621.654v01-00 }
PE621.655v01-00 }
PE621.656v01-00 } RC1

podpisov; keďže zastrašovanie obhajcov predstavuje útok na spravodlivý súdny proces a keďže Núra Husajnová Hammádová potrebuje psychologickú pomoc vzhľadom na skutočnosť, že bola znásilnená;

- H. keďže prípad Núry Husajnovej Hammádovej upriamil pozornosť medzinárodného spoločenstva na práva žien a poukázal na problematiku nútených manželstiev a znásilňovania medzi manželmi v Sudáne, kde je zákonný vek na uzavretie manželstva stanovený len na 10 rokov; keďže znásilnenie medzi manželmi uznali sudánske právne predpisy len v roku 2015; keďže súdne orgány ho však odmietajú uznať ako trestný čin;
- I. keďže aktivisti za práva žien a detí vyvíjajú čoraz viac kampaní proti núteným manželstvám dievčat a manželstvám maloletých dievčat, ktoré sú v Sudáne rozšíreným javom; keďže prevencia všetkých foriem násillia páchaného na a ženách a dievčatách vrátane manželstiev v útlom veku a nútených manželstiev a reakcia na tieto javy sú jedným z cieľov akčného plánu Európskej únie pre rodovú rovnosť na roky 2016 – 2020;
- J. keďže tak organizácia Human Rights Watch (HRW), ako aj nezávislý expert OSN na Sudán vo svojej svetovej správe za rok 2017 uviedli, že sudánske bezpečnostné sily používajú sexuálne násillie, zastrašovanie a iné formy zneužívania na umlčanie obhajkýň ľudských práv v celej krajine; keďže Národná spravodajská a bezpečnostná služba (NISS) právnomu zástupcovi Núry Husajnovej Hammádovej v rámci silnejúcej kampane zastrašovania zabránila v tom, aby usporiadala tlačovú konferenciu; keďže Náhid Džabralláhová, riaditeľka mimovládnej organizácie SEEMA, ktorá pracuje s obeťami rodovo motivovaného násillia v hlavnom meste Sudánu Chartúme, bola niekoľkokrát uväznená za vedenie kampaní na podporu Núry Husajnovej Hammádovej, pretože Sudán obmedzuje slobodu prejavu;
- K. keďže Sudán je jednou zo siedmich krajín, ktoré ešte stále nie sú zmluvnou stranou Dohovoru o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien (CEDAW);
- L. keďže EÚ v Sudáne v súčasnosti financuje projekty v hodnote 275 miliónov EUR, najmä prostredníctvom Európskeho rozvojového fondu (ERF), európskeho nástroja pre demokraciu a ľudské práva (EIDHR) a nástroja na podporu stability a mieru (IcSP); keďže Sudán neratifikoval revidovanú verziu dohody z Cotonou;
- M. keďže ženy v Sudáne sú diskriminované, svojvoľne zatýkané a vystavované ponižujúcim trestom; keďže podľa nezávislého experta OSN na Sudán tzv. zločiny proti verejnej morálke, ako sú tresty pre ženy, ktoré sú údajne „neslušne“ oblečené, a ponižujúce telesné tresty porušujú medzinárodné normy v oblasti ľudských práv; keďže články 151, 152, 154 a 156 sudánskeho trestného zákona posilňujú obmedzenia stanovené pre ženy a týkajúce sa spôsobu, akým sa obliekajú a správajú na verejnosti; keďže porušenie týchto zákonov sa trestá uložením pokuty a v niektorých prípadoch dokonca aj bičovaním;
- 1. vyjadruje poľutovanie nad rozsudkom smrti pre Núru Husajnovú Hammádovú a odsudzuje ho; vyzýva sudánske orgány, aby trest smrti zmiernili a plne zohľadnili skutočnosť, že pani Husajnová konala v sebaobrane, keď sa snažila ubrániť mužovi a jeho pomocníkom pred pokusom znásilniť ju;

2. vyzýva sudánske orgány, aby dodržiavali vnútroštátne právne predpisy a medzinárodné normy v oblasti ľudských práv vrátane protokolu o právach žien v Afrike pripojeného k Africkej charte ľudských práv a práv národov, ako aj protokolu Súdneho dvora Africkej únie, ktoré boli prijaté 11. júla 2003; pripomína, že podľa medzinárodných noriem je uloženie trestu smrti v prípade existencie jednoznačných dôkazov o sebaobrane svojvoľným zabitím, a to najmä v prípadoch, keď sú z vraždy obvinené ženy, ktoré konali v sebaobrane;
3. pripomína sudánskym orgánom ich povinnosť zaručiť dodržiavanie základných práv vrátane práva na spravodlivý súdny proces; trvá na tom, že sa musia prijať všetky nevyhnutné opatrenia na zabezpečenie toho, aby súdne konanie Núry Husajnovej Hammádovej skutočne spĺňalo najvyššie normy nestrannosti a riadneho procesu;
4. opakovane zdôrazňuje, že je nevyhnutné, aby sa kľúčové sudánske zákony vrátane zákona o národnej bezpečnosti z roku 2010 a zákonov týkajúcich sa médií a občianskej spoločnosti preskúmali a reformovali tak, aby boli v súlade s medzinárodnými normami, ktoré presadzujú slobodu prejavu, slobodu zhromažďovania a slobodu združovania; vyjadruje znepokojenie, pokiaľ ide o rozsiahle právomoci zatýkať a zadržiavať, ktoré boli udelené NISS, ktorá svojvoľne zatýka a zadržiava osoby, ktoré sú v mnohých prípadoch vystavené mučeniu a inému zlému zaobchádzaniu, pričom príslušníci NISS požívajú imunitu voči trestnému stíhaniu;
5. konštatuje, že kým sa tento prípad rieši v rámci súdneho procesu, sudánske orgány sú povinné preukázať, že netolerujú znásilňovanie ani rodovo-motivované násilie, a teda sú povinné zachrániť život mladej ženy, ktorej existencia už bola zničená z dôvodov mimo jej kontroly; vyzýva sudánske orgány, aby zabezpečili, aby boli všetky prípady rodovo motivovaného a sexuálneho násillia vrátane znásilnenia medzi manželmi a domáceho násillia trestne stíhané a aby ich páchatelia niesli za tieto činy zodpovednosť; naliehavo vyzýva sudánske orgány, aby riešili problém manželstiev detí a nútených manželstiev a znásilňovania medzi manželmi;
6. naliehavo žiada sudánske orgány, aby okamžite, nezávisle a nestranne vyšetrili obvinenia vznesené proti sudánskym bezpečnostným silám v súvislosti s použitím násillia na ženách, ich zastrášaním a inými formami zneužívania žien;
7. vyjadruje poľutovanie nad tým, že NISS zakázala tlačovú konferenciu, ktorú usporiadal tím obhajcov Núry Husajnovej Hammádovej po tom, ako bola odsúdená; dôrazne odsudzuje prenasledovanie aktivistov za ľudské práva a právnikov v súvislosti s prípadom Núry Husajnovej Hammádovej;
8. naliehavo vyzýva sudánske orgány, aby zaistili plnú ochranu fyzickej a psychickej integrity Núry Husajnovej Hammádovej počas jej väznenia, ako aj fyzickú a psychickú integritu jej právnych zástupcov a rodiny;
9. opätovne pripomína svoju pevnú pozíciu proti uplatňovaniu trestu smrti vo všetkých prípadoch a za akýchkoľvek okolností; domnieva sa, že trest smrti znevažuje ľudskú dôstojnosť a je formou krutého, neľudského a ponižujúceho zaobchádzania; vyzýva sudánske orgány, aby dodržiavali moratórium OSN na trest smrti; vyzýva Sudán,

RC\1154694SK.docx

PE621.650v01-00 }
PE621.651v01-00 }
PE621.652v01-00 }
PE621.654v01-00 }
PE621.655v01-00 }
PE621.656v01-00 } RC1

aby ratifikoval Dohovor proti mučeniu (CAT) a dohovor CEDAW;

10. upozorňuje sudánske orgány, že lepšia ochrana ľudských práv žien a kriminalizácia znásilnenia medzi manželmi by mohli pomôcť zachrániť mnoho životov a zabrániť prípadom, ako je prípad Núry Husajnovej Hammádovej;
11. dôrazne odsudzuje manželstvá v útlom veku a nútené manželstvá, ako aj násilie páchané na ženách a dievčatách v Sudáne i v iných krajinách; poukazuje na to, že existujúce odvolanie proti trestu pani Husajnovej, ktoré sa obmedzuje na formálne a právne aspekty odsúdenia bez zohľadnenia skutkových okolností, nie je podľa Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, ktorý Sudán ratifikoval, dostatočné; naliehavo vyzýva orgány, aby vykonali odporúčania Výboru pre práva dieťaťa týkajúce sa zmeny zákona o osobnom postavení a zvýšili zákonom stanovený minimálny vek na uzavretie manželstva;
12. dôrazne žiada, aby EÚ a jej členské štáty zabezpečili, aby vykonávanie projektov so sudánskymi orgánmi dodržiavalo zásadu „neublížiť/nespôsobiť škodu“, čím by sa vylúčila spolupráca so subjektmi zodpovednými za porušovanie ľudských práv;
13. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, prezidentovi Sudánu, Africkej únii, generálnemu tajomníkovi OSN, spolupredsedom Spoločného parlamentného zhromaždenia AKT – EÚ a Panafrickému parlamentu.